

ROZHODNUTIE KOMISIE

z 8. júla 2009,

ktorým sa vyníma prieskum ložísk ropy a plynu a ich ťažba v Holandsku z pôsobnosti smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES o koordinácii postupov obstarávania subjektov pôsobiacich v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb

[oznámené pod číslom K(2009) 5381]

(iba holandské znenie je autentické)

(Text s významom pre EHP)

(2009/546/ES)

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov obstarávania subjektov pôsobiacich v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb ⁽¹⁾, a najmä na jej článok 30 ods. 5 a 6,

so zreteľom na žiadosť predloženú spoločnosťou Nederlandse Aardolie Maatschappij B. V. (ďalej len „NAM“) elektronickou poštou 26. februára 2009,

po porade s Poradným výborom pre verejné zákazky,

keďže:

I. Skutočnosti

- (1) Rozhodnutím Komisie 93/676/EHS ⁽²⁾ sa obstarávateľom, ktorí vykonávajú prieskum ložísk ropy alebo plynu alebo ich ťažbu v Holandsku, povolilo uplatňovať alternatívny režim namiesto zvyčajného súboru pravidiel ustanoveného v tom čase platnej smernici. Alternatívny režim so sebou prinášal určité štatistické povinnosti a povinnosť dodržiavať zásady nediskriminácie a verejného obstarávania založeného na hospodárskej súťaži v súvislosti so zadávaním zákaziek na dodávky tovaru, prác a služieb, najmä pokiaľ ide o informácie, ktoré obstarávateľ sprístupňuje hospodárskym subjektom a ktoré sa týkajú jeho obstarávacích zámerov. Účinnosť uvedeného rozhodnutia bola zabezpečená tak, aby neboli dotknuté ustanovenia článku 30 smernice 2004/17/ES prostredníctvom článku 27 pri nahradení predchádzajúcej smernice.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 134, 30.4.2004, s. 1.

⁽²⁾ Rozhodnutie Komisie 93/676/ES z 10. decembra 1993, ktorým sa ustanovuje, že využívanie zemepisných oblastí na účely prieskumu alebo ťažby ropy alebo plynu nepredstavuje v Holandsku činnosť definovanú v článku 2 ods. 2 písm. b) bode i) smernice Rady 90/531/EHS a že subjekty vykonávajúce takúto činnosť sa v Holandsku nemajú považovať za subjekty pôsobiace na základe osobitných alebo výlučných práv v zmysle článku 2 ods. 3 písm. b) uvedenej smernice (Ú. v. ES L 316, 17.12.1993, s. 41).

- (2) Dňa 26. februára 2009 spoločnosť NAM poslala Komisii elektronickou poštou žiadosť podľa článku 30 ods. 5 smernice 2004/17/ES. V súlade s článkom 30 ods. 5 prvým pododsekom Komisia informovala holandské orgány listom z 5. marca 2009, na ktorý holandské orgány odpovedali listom zaslaným elektronickou poštou z 26. marca 2009. Komisia si 9. marca 2009 elektronickou poštou takisto vyžiadala od spoločnosti NAM ďalšie informácie, ktoré jej NAM zaslala elektronickou poštou 23. marca 2009.

- (3) Žiadosť, ktorú NAM predložila, sa týka prieskumu ložísk ropy a plynu a ich ťažby v Holandsku. V súlade s predchádzajúcimi rozhodnutiami Komisie o fúziách ⁽³⁾ sa v žiadosti uviedli tri rozdielne činnosti, ktoré NAM vykonáva, a to:

- a) prieskum ložísk ropy a zemného plynu;
- b) ťažbu ropy a
- c) ťažbu zemného plynu.

V súlade s uvedenými rozhodnutiami Komisie „ťažba“ na účely tohto rozhodnutia zahŕňa aj „rozvoj“, t. j. zriadenie primeranej infraštruktúry na budúcu ťažbu (ropné plošiny, potrubie, terminály atď.).

II. Právny rámec

- (4) V článku 30 smernice 2004/17/ES sa ustanovuje, že zákazky, ktorých cieľom je umožniť vykonávanie jednej z činností, na ktoré sa uvedená smernica vzťahuje, nepodliehajú uvedenej smernici, ak v členskom štáte, v ktorom sa vykonáva, je táto činnosť priamo vystavená

⁽³⁾ Pozri najmä rozhodnutie Komisie 2004/284/ES z 29. septembra 1999, ktorým sa koncentrácia vyhlasuje za zlučiteľnú so spoločným trhom a s vykonávaním Dohody o EHP (vec IV/M.1383 — Exxon/Mobil), a ďalšie rozhodnutia, okrem iného rozhodnutie Komisie z 3. mája 2007, ktorým sa koncentrácia vyhlasuje za zlučiteľnú so spoločným trhom (vec COMP/M.4545 — STATOIL/HYDRO) podľa nariadenia (ES) č. 139/2004.

hospodárskej súťaži na trhoch, na ktoré nie je obmedzený prístup. Priame vystavenie hospodárskej súťaži sa posudzuje na základe objektívnych kritérií, pričom sa zohľadňujú osobité charakteristiky príslušného sektora. Prístup sa považuje za neobmedzený, ak členský štát implementoval a uplatňuje príslušné právne predpisy Spoločenstva, ktorými sa otvára daný sektor alebo jeho časť.

- (5) Keďže Holandsko implementovalo a uplatnilo smernicu Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES z 30. mája 1994 o podmienkach udeľovania a používania povolení na vyhľadávanie, prieskum a ťažbu uhlíkovodíkov⁽¹⁾, prístup na trh by sa mal považovať za prístup, ktorý nie je obmedzený, v súlade s článkom 30 ods. 3 prvým pododsekom smernice 2004/17/ES. Priame vystavenie hospodárskej súťaži na konkrétnom trhu by sa malo hodnotiť na základe rôznych kritérií, z ktorých žiadne nie sú samy osebe rozhodujúce.
- (6) Pokiaľ ide o trhy, ktorých sa týka toto rozhodnutie, podiel hlavných aktérov na danom trhu predstavuje jedno z kritérií, ktoré by sa mali zohľadniť. Ďalším kritériom je miera koncentrácie na uvedených trhoch. Keďže podmienky pre rôzne činnosti, na ktoré sa vzťahuje toto rozhodnutie, sa líšia, pri preskúmaní situácie v oblasti hospodárskej súťaže by sa mali zohľadniť odlišné pomery na rôznych trhoch.
- (7) Toto rozhodnutie nemá vplyv na uplatňovanie pravidiel hospodárskej súťaže.

III. Hodnotenie

- (8) V predchádzajúcich rozhodnutiach Komisie uvedených v odôvodnení 3 sa všetky tri uvedené činnosti, ktoré sú predmetom tejto žiadosti (prieskum ložísk ropy a zemného plynu, ťažba ropy a ťažba zemného plynu), považovali za samostatné trhy produktov. Mali by sa preto posudzovať oddelene.

Prieskum ložísk ropy a zemného plynu

- (9) Podľa zavedenej praxe Komisie⁽²⁾ prieskum ropy a zemného plynu predstavuje jeden relevantný trh

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 79, 29.3.1996, s. 30.

⁽²⁾ Pozri najmä uvedené rozhodnutie Exxon/Mobil a aktuálnejšie rozhodnutie Komisie z 19. novembra 2007, ktorým sa koncentrácia vyhlasuje za zlučiteľnú so spoločným trhom (vec COMP/M.4934 – KAZMUNAIGAZ/ROMPETROL) podľa nariadenia (ES) č. 139/2004.

s výrobkami, pretože na začiatku nemožno určiť, či výsledkom prieskumu bude nájdenie ropy alebo zemného plynu. Z toho istého dôvodu sa ďalej stanovilo, že geografický rozsah tohto trhu je celosvetový.

- (10) Možno rozlišovať tri spôsoby merania trhových podielov hospodárskych subjektov vyvíjajúcich aktivity v oblasti prieskumu: kapitálové výdavky, overené zásoby a očakávanú produkciu. V určitých situáciách sa zvažovalo používanie kapitálových výdavkov ako parametra pri určovaní trhových podielov subjektov na trhu prieskumu⁽³⁾. Zistilo sa však, že to nie je vhodné, a to najmä pre veľké rozdiely v požadovaných úrovniach investícií, ktoré sú nevyhnutné v rôznych zemepisných oblastiach. A tak sú potrebné väčšie investície na prieskum ložísk ropy a plynu v Severnom mori, ako je to v prípade prieskumu napríklad na Strednom východe. Na druhej strane sa na posudzovanie trhových podielov hospodárskych subjektov v rámci tohto sektora uplatňovali dva ďalšie parametre, a to ich podiel overených zásob a očakávaná produkcia⁽⁴⁾.
- (11) Podľa dostupných informácií kombinované overené zásoby ropy a plynu na celom svete predstavovali k 31. decembru 2007 celkovú výšku 378,6 miliardy štandardných kubických metrov ekvivalentu ropy (ďalej len Sm³ e. r.)⁽⁵⁾. K 1. januáru 2008 kombinované overené zásoby ropy a plynu v Holandsku predstavovali o niečo viac ako 1,426 miliardy Sm³ e. r.⁽⁶⁾, čo je o niečo viac ako 3,7 %. Z toho je podiel skupiny NAM ešte menší. Podľa dostupných informácií by sa aj podiel skupiny NAM na trhu mal takisto považovať za bezvýznamný, ak sa očakávaná produkcia použila ako základ. Zatiaľ čo sa teda očakáva, že skutočná ťažba ropy zo strany NAM vo výške 0,04 milióna barelov ropy za deň sa zvýši na 0,06 milióna barelov za deň na základe premiestnenia ropného poľa Schoonebeek na východe Holandska, by však bolo potrebné vnímať v súvislosti s dennou svetovou produkciou ropy vo výške 81,533 milióna barelov ropy, a preto by šlo o ekvivalent podielu vo výške približne 0,7 %. Zohľadnením aj stupňa koncentrácie na trhu prieskumu, ktorý sa s výnimkou štátom vlastnených spoločností vyznačuje prítomnosťou troch medzinárodných vertikálne integrovaných súkromných aktérov nazvaných ako „supermajors“ (BP, ExxonMobil a Shell), ako aj určitým počtom takzvaných majors by sa tieto faktory mali vnímať ako ukazovatele priameho vystavenia konkurencii.

⁽³⁾ Pozri najmä uvedené rozhodnutie Exxon/Mobil (body 23 a 24).

⁽⁴⁾ Pozri najmä uvedené rozhodnutie Exxon/Mobil (body 25 a 27).

⁽⁵⁾ Pozri bod 5.2.1 žiadosti a v nej uvedené zdroje, najmä prílohu BP Statistical Review of World Energy (štatistický prehľad svetovej energie spoločnosti British Petroleum) z júna 2008.

⁽⁶⁾ To predstavuje 1 390 miliárd Sm³ plynu, čo sa rovná 1 390 miliónom Sm³ e. r. a 36,6 milióna Sm³ ropy, čo je celkovo 1 426 600 000 Sm³.

Ťažba ropy

- (12) Podľa osvedčenej praxe Komisie ⁽¹⁾ rozvoj a ťažba (surovej) ropy predstavuje osobitný trh produktov, ktorého zemepisný rozsah je celosvetový. Podľa dostupných informácií ⁽²⁾ celková celosvetová denná produkcia ropy dosiahla v roku 2007 81,533 milióna barelov. V tom istom roku skupina NAM vyťažila celkovo 0,04 milióna barelov za deň, čo predstavovalo trhovú podiel vo výške 0,49 %. Zohľadnením aj stupňa koncentrácie na trhu ťažby surovej ropy, ktorý sa s výnimkou štátom vlastných spoločností vyznačuje prítomnosťou troch medzinárodných vertikálne integrovaných súkromných aktérov nazvaných ako „supermajors“ (BP, ExxonMobil a Shell), ktorých podiely ťažby ropy v roku 2007 dosahovali podľa dostupných informácií výšku 3,08 %, 2,32 % a 2,96 %, ako aj určitým počtom takzvaných majors ⁽³⁾, by sa tieto faktory mali vnímať ako ukazovatele priameho vystavenia konkurencii.

Ťažba zemného plynu

- (13) V predchádzajúcom rozhodnutí Komisie ⁽⁴⁾ týkajúcom sa dodávok plynu pre cieľových zákazníkov (downstream) sa rozlišuje medzi plynom s nízkou výhrevnosťou (LCV) a plynom s vysokou výhrevnosťou (HCV). Komisia takisto zvažovala, či by sa malo rozlišovať medzi dodávkami skvapalneného zemného plynu (LNG) a dodávkami potrubného zemného plynu ⁽⁵⁾. V ďalšom rozhodnutí Komisie ⁽⁶⁾ týkajúcom sa okrem iného rozvoja a produkcie zemného plynu sa však neriešila otázka, či na účely uvedeného rozhodnutia osobitné trhy existovali pre plyn s nízkou výhrevnosťou (LCV), plyn s vysokou výhrevnosťou (HCV) a skvapalnený zemný plyn (LNG), keďže záverečné posúdenie sa neovplyvní bez ohľadu na prijatú definíciu. Na účely tohto rozhodnutia sa táto otázka takisto nemusí riešiť z týchto dôvodov:

— NAM neprodukuje LNG,

— NAM pôsobí len v Holandsku, kde sa na spotovom trhu pre plyn nazvanom Title Transfer Facility (TTF) od 1. júla 2008 už nerozlišuje medzi LCV a HCV. Okrem toho spoločnosť Gas Transport Services (holandský vnútroštátny prevádzkovateľ siete plynu) má od uvedeného dátumu úplnú kontrolu nad konverziou kvality. Dodávatelia plynu preto nemusia rezervovať konverznú kapacitu.

⁽¹⁾ Pozri najmä uvedené rozhodnutie Exxon/Mobil a nedávne rozhodnutie Komisie z 19. novembra 2007, ktorým sa koncentrácia vyhlásuje za zlučiteľnú so spoločným trhom (vec COMP/M.4934 – KAZMUNAIGAZ/ROMPETROL) podľa nariadenia (ES) č. 139/2004.

⁽²⁾ Pozri stranu 8 štatistického prehľadu BP Statistical Review of World Energy, June 2008, ktorý tvorí prílohu k žiadosti (ďalej len „štatistický prehľad BP“).

⁽³⁾ Ich trhovú podiely sú menšie ako v prípade „supermajors“.

⁽⁴⁾ Rozhodnutie Komisie 2007/194/ES zo 14. novembra 2006, ktorým sa koncentrácia vyhlasuje za zlučiteľnú so spoločným trhom a s vykonávaním Dohody o EHP (vec COMP/M.4180 – Gaz de France/Suez) (Ú. v. EÚ L 88, 29.3.2007, s. 47).

⁽⁵⁾ Pozri najmä uvedené rozhodnutie Gaz de France/Suez.

⁽⁶⁾ Uvedená vec M 4545, bod 12.

- (14) Na účely tohto rozhodnutia možno preto príslušný trh produktov ponechať otvorený ako trh s produkciou zemného plynu vo všeobecnosti bez toho, aby sa rozlišovalo medzi LCV, HCV a LNG. Pokiaľ ide o zemepisný trh, v predchádzajúcich rozhodnutiach Komisie ⁽⁷⁾ sa stanovilo, že zahŕňa Európsky hospodársky priestor (EHP) a prípadne aj Rusko a Alžírsko.

- (15) Podľa dostupných informácií ⁽⁸⁾ v roku 2007 dosiahla celková produkcia plynu v EÚ 191,9 miliardy Sm³ a produkcia EHP v tom istom roku 281,6 miliardy Sm³. V roku 2007 produkcia NAM dosiahla 50 miliárd Sm³, čo predstavovalo trhovú podiel vo výške 17,76 %. V roku 2007 produkcia v Rusku dosiahla 607,4 miliardy Sm³ a v Alžírsku 83 miliárd Sm³. Celková produkcia EHP vrátane Ruska a Alžírsku preto dosiahla celkovú výšku 972 miliárd Sm³, z čoho podiel skupiny NAM predstavoval 5,14 %. Zohľadnením aj stupňa koncentrácie na trhu ťažby zemného plynu, ktorý sa vyznačuje prítomnosťou troch „supermajors“ (BP, ExxonMobil a Shell), ako aj ďalších významných aktérov, ako je ruský Gazprom, by sa tieto faktory preto mali považovať za ukazovateľ priameho vystavenia hospodárskej súťaži.

IV. Závery

- (16) Vzhľadom na faktory posudzované v odôvodneniach 3 až 15 by sa podmienka priameho vystavenia hospodárskej súťaži ustanovená v článku 30 ods. 1 smernice 2004/17/ES mala považovať v Holandsku za splnenú, pokiaľ ide o tieto služby:

a) prieskum ložísk ropy a zemného plynu;

b) ťažbu ropy a

c) ťažbu zemného plynu.

- (17) Keďže podmienka neobmedzeného prístupu na trh sa považuje za splnenú, smernica 2004/17/ES by sa nemala uplatňovať v prípadoch, keď obstarávatelia zadávajú zákazky, ktorých cieľom je umožniť vykonávanie služieb uvedených v písmenách a) až c) odôvodnenia 16 v Holandsku, ani v prípade, keď sa organizujú súťaže na projekty na účely vykonávania takejto činnosti v Holandsku.

- (18) Toto rozhodnutie je založené na právnej a faktickej situácii z februára a marca 2009, ako je zrejme z informácií predložených skupinou NAM a Holandským kráľovstvom. Môže sa zrevidovať v prípade, ak by výrazné zmeny v právnej a faktickej situácii znamenali, že by sa nesplnili podmienky uplatňovania článku 30 ods. 1 smernice 2004/17/ES,

⁽⁷⁾ Pozri napríklad rozhodnutia uvedené v odôvodnení 3.

⁽⁸⁾ Pozri najmä štatistický prehľad BP, s. 24.

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Smernica 2004/17/ES sa nevzťahuje na zákazky, ktoré zadali obstarávatelia a ktorých cieľom je umožniť v Holandsku vykonávanie týchto služieb:

- a) prieskum ropy a zemného plynu;
- b) ťažba ropy a
- c) ťažba zemného plynu.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Holandskému kráľovstvu.

V Bruseli 8. júla 2009

Za Komisiu
Charlie McCREEVY
člen Komisie
